

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

16. července 2009 *

Ve věci C-5/08,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Højesteret (Dánsko) ze dne 21. prosince 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 4. ledna 2008, v řízení

Infopaq International A/S

proti

Danske Dagblades Forening,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis a J. Malenovský (zpravodaj), soudci,

* Jednací jazyk: dánština.

generální advokátka: V. Trstenjak,
vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. listopadu 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Infopaq International A/S A. Jensenem, advokat,
- za Danske Dagblades Forening M. Dahl Pedersenem, advokat,
- za rakouskou vládu E. Riedlem, jako zmocněncem,
- za Komisi Evropských společenství H. Krämerem a H. Støvlbækem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 12. února 2009,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká jednak výkladu čl. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230), a jednak podmínek pro vyloučení dočasných úkonů rozmnožení ve smyslu článku 5 této směrnice.
- ² Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Infopaq International A/S (dále jen „Infopaq“) a sdružením Danske Dagblades Forening (dále jen „DDF“) ve věci zamítnutí žaloby prvně uvedené směřující k určení, že nebyla povinna získat souhlas nositelů autorských práv s úkony rozmnožení článků v tisku prostřednictvím automatizovaného postupu spočívajícího v jejich skenování a převedení do datového souboru a následném elektronickém zpracování tohoto souboru.

Právní rámec

Mezinárodní právo

- ³ Podle čl. 9 odst. 1 Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, která je přílohou 1 C Dohody o zřízení Světové obchodní organizace uzavřené v Marrákeši, která byla schválena rozhodnutím Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření

dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994) (Úř. věst. L 336, s. 1; Zvl. vyd. 11/21, s. 80):

„Členové se přizpůsobí článkům 1 až 21 Bernské úmluvy (1971) a příloze k ní. [...]“

- 4 Článek 2 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl (Pařížský akt ze dne 24. července 1971), ve verzi vyplývající ze změn ze dne 28. září 1979 (dále jen „Bernská úmluva“), zní následovně:

„1) Výraz ‚literární a umělecká díla‘ zahrnuje všechny výtvoř z literární, vědecké a umělecké oblasti, bez ohledu na způsob nebo formu jejich vyjádření jako: knihy, brožury a jiná díla písemná; [...]“

[...]

- 5) Sborníky literárních nebo uměleckých děl, jako jsou encyklopedie a antologie, které způsobem výběru a uspořádáním obsahu jsou duševními výtvoř, jsou samostatně chráněny bez újmy autorského práva ke každému z děl, která tvoří části takových sborníků.

[...]

8) Ochrana podle této úmluvy se nevztahuje na denní zprávy ani na různé skutečnosti, které mají povahu pouhých tiskových informací.“

- 5 Podle čl. 9 odst. 1 Bernské úmluvy mají autoři literárních a uměleckých děl chráněných touto úmluvou výlučné právo udílet svolení k rozmnožování těchto děl jakýmkoli způsobem nebo v jakékoli podobě.

Právo Společenství

- 6 Článek 1 směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů (Úř. věst. L 122, s. 42; Zvl. vyd. 17/01, s. 114) stanovil:

„1. V souladu s ustanoveními této směrnice chrání členské státy počítačové programy autorskými právy stejně jako literární díla ve smyslu Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl. [...]

[...]

3. Počítačový program je chráněn, pokud je původní v tom smyslu, že je vlastním duševním výtvořem autora. Pro stanovení způsobilosti k ochraně není uplatňováno žádné jiné kritérium.“

- 7 Článek 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. L 77, s. 20; Zvl. vyd. 13/15, s. 459), stanoví:

„Podle této směrnice jsou databáze, které způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu představují vlastní duševní výtvar autor, chráněny jako takové podle autorského práva. Pro určení, zda podléhají této ochraně, se neuplatní žádná další kritéria.“

- 8 Směrnice 2001/29 ve svém čtvrtém, šestém, devátém až jedenáctém, dvacátém až dvacátém druhém, třicátém prvním, jakož i třicátém třetím bodě odůvodnění uvádí:

„(4) Větší právní jistota a vysoká úroveň ochrany duševního vlastnictví poskytovaná harmonizovaným právním rámcem týkajícím se autorského práva a práv s ním souvisejících podpoří podstatné investice do tvůrčí a inovační činnosti včetně síťové infrastruktury [...]

(6) Bez harmonizace na úrovni Společenství by činnost v oblasti právních předpisů [by legislativní činnost] zahájená v mnoha členských státech za účelem přizpůsobení těchto předpisů technologickému pokroku [technologickým výzvám] mohla vyústit ve značné rozdíly v ochraně, a tím v omezení volného pohybu služeb a výrobků zahrnujících duševní vlastnictví nebo na duševním vlastnictví založených, což by vedlo k opětovnému rozčlenění vnitřního trhu a neslučitelnosti [nesoudržnosti] právních předpisů. Dopad takových rozdílů a nejistoty v právních předpisech [takových rozdílů v právních předpisech a takové právní nejistoty] bude závažnější s dalším rozvojem informační společnosti, který již významně zintenzivnil přeshraniční využívání duševního vlastnictví. Tento vývoj bude a měl by být nadále zintenzivňován. Značné rozdíly v právních předpisech a nejistota v ochraně [a právní nejistota] mohou bránit

úsporám z rozsahu pro nové výrobky a služby obsahující autorské právo a práva s ním související [chráněné autorským právem nebo právy s ním souvisejícími].

[...]

- (9) Jakákoliv harmonizace autorského práva a práv s ním souvisejících musí vycházet z vysoké úrovně ochrany, jelikož taková práva jsou pro duševní výtvořiny zásadní. [...]
- (10) Mají-li autoři nebo výkonní umělci pokračovat ve své tvůrčí a umělecké činnosti, musí dostat za užití svého díla přiměřenou odměnu [...]
- (11) Nekompromisní [Důsledný] a účinný systém ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících je jedním z hlavních způsobů zajištění toho, že evropská kulturní tvořivost a produkce získají nezbytné zdroje, a zajištění [...] nezávislosti a důstojnosti tvůrců a výkonných umělců.

[...]

- (20) Tato směrnice je založena na zásadách a pravidlech již stanovených ve směrnících platných v současné době v této oblasti, zejména ve směrnících

[91/250] [...] a [96/9], přičemž tato směrnice uvedené zásady a pravidla rozvíjí a dává je do souvislosti s informační společností. Není-li v této směrnici stanoveno jinak, neměla by být touto směrnicí dotčena ustanovení výše uvedených směrnic.

- (21) Tato směrnice by měla vymezit působnost [rozsah] úkonů, na které se vztahuje právo na rozmnožování, a to s ohledem na různé příjemce [oprávněné osoby]. Toto vymezení by mělo být v souladu s *acquis communautaire*. Pro zajištění právní jistoty na vnitřním trhu je třeba širokého vymezení těchto úkonů.
- (22) Cíle náležité podpory šíření kultury nesmí být dosaženo za cenu obětování přísné [důsledné] ochrany práv nebo tolerování nedovolené distribuce padělků nebo nedovolených napodobenin.

[...]

- (31) Mezi různými skupinami nositelů práv stejně jako mezi různými kategoriemi nositelů práv a uživatelů chráněných předmětů ochrany musí být zajištěna přiměřená rovnováha práv a zájmů. [...]

[...]

- (33) Výlučné právo na rozmnožování by mělo podléhat výjimce, aby byly povoleny určité úkony dočasného rozmnožování, jakými jsou dočasné nebo příležitostné rozmnoženiny, které jsou nedílnou a významnou součástí technologického procesu a jsou prováděny s pouhým účelem umožnit buď účinný přenos v rámci sítě mezi třetími stranami prostřednictvím zprostředkovatele, nebo oprávněné užití díla nebo jiného předmětu ochrany. Uvedené úkony rozmnožování by samy

o sobě neměly mít žádnou vlastní hospodářskou hodnotu. Pokud uvedené úkony splňují tyto podmínky, měla by tato výjimka zahrnovat úkony umožňující prohlížení (*browsing*) a úkony ukládání do vyrovnávací paměti (*caching*) včetně těch úkonů, které umožňují přenosovým systémům účinné fungování, a to za předpokladu, že zprostředkovatel neupravuje informace a jeho činnost není v rozporu s oprávněným užíváním technologie obecně uznávané a užívané průmyslem k získávání údajů o užívání informací. Užívání se považuje za oprávněné, pokud je k němu nositelem práva uděleno svolení nebo pokud není omezeno právními předpisy.“

9 Článek 2 písm. a) směrnice 2001/29 zní:

„Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech:

a) pro autory v případě jejich děl“.

10 Článek 5 téže směrnice stanoví:

„1. Dočasné úkony rozmnožení uvedené v článku 2, které jsou krátkodobé nebo příležitostné a tvoří nedílnou a podstatnou část technologického procesu a jejichž výhradním účelem je umožnit:

a) přenos v rámci sítě mezi třetími stranami uskutečněný zprostředkovatelem nebo

b) oprávněné užití

díla nebo jiného předmětu ochrany a které nemají žádný samostatný hospodářský význam, jsou vyloučeny z práva na rozmnožování stanoveného v článku 2.

[...]

5. Výjimky a omezení stanovené v odstavcích 1, 2, 3 a 4 mohou být použity pouze ve zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv.“

- ¹¹ Podle článku 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících (Úř. věst. L 372, s. 12):

„Fotografie, které jsou původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvorem, jsou chráněny podle článku 1[, který upravuje dobu trvání práv autora literárního nebo uměleckého díla ve smyslu článku 2 Bernské úmluvy]. Na rozhodování o jejich způsobilosti k ochraně se nepoužijí žádná další kritéria. Členské státy mohou stanovit i ochranu ostatních fotografií.“

Vnitrostátní právo

- ¹² Článek 2 a čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29 byly do dánského právního řádu provedeny článkem 2 a čl. 11a odst. 1 zákona č. 395 o právu autorském (lov n° 395 om ophavsret) ze dne 14. června 1995 (*Lovtidende* 1995 A, s. 1796), ve znění pozměněném a kodifikovaném zejména zákonem č. 1051 (lov n° 1051 om ændring af ophavsret-sloven) ze dne 17. prosince 2002 (*Lovtidende* 2002 A, s. 7881).

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- ¹³ Infopaq provozuje činnost v oblasti sledování a analýzy tisku, která v podstatě spočívá ve zpracování shrnutí vybraných článků z dánského denního tisku a různých časopisů. Tento výběr článků je prováděn v závislosti na tématech zvolených zákazníky a prostřednictvím procesu zvaného „sběr údajů“. Shrnutí jsou zasílána zákazníkům elektronickou poštou.
- ¹⁴ DDF je profesním sdružením dánských deníků, jehož cílem je zejména pomáhat členům s otázkami v oblasti autorského práva.
- ¹⁵ Během roku 2005 se DDF dozvědělo, že Infopaq v rámci své podnikatelské činnosti zpracovává články z publikací bez souhlasu nositelů autorských práv k těmto článkům. DDF, které se domnívalo, že ke zpracování článků prostřednictvím dotčeného procesu je takový souhlas nezbytný, na svůj postoj upozornilo Infopaq.

- 16 Proces sběru údajů zahrnuje pět následujících fází, v jejichž rámci podle DDF dochází ke čtyřem úkonům rozmnožení článků z tisku.
- 17 Zaprvé, dotčené publikace jsou zaměstnanci společnosti Infopaq manuálně zaznamenávány do elektronické databáze.
- 18 Zadruhé se poté, co je z těchto publikací odstraněna vazba, aby byly všechny listy volné, provádí skenování. Ta část publikace, která má být zpracována, je vybrána v elektronické databázi předtím, než je publikace vložena do skenovacího zařízení (scanner). Tento krok umožňuje vytvořit soubor ve formátu TIFF („Tagged Image File Format“) z každé stránky publikace. Na konci tohoto kroku je soubor TIFF přeposlán na server OCR („Optical Character Recognition“) (optické rozpoznávání znaků).
- 19 Zatřetí, uvedený server OCR převede soubor TIFF na soubor údajů, které mohou být předmětem elektronického zpracování. Během tohoto procesu je vyobrazení každého znaku převedeno do elektronického kódu, jehož prostřednictvím počítač rozpozná, o který znak se jedná. Například, vyobrazení písmen „TDC“ je převedeno na informaci, kterou počítač bude moci zpracovat jakožto písmena „TDC“ a převést je do textového formátu, který je systémem počítače rozpoznatelný. Tyto údaje jsou uloženy ve formě textových souborů, které lze přečíst prostřednictvím jakéhokoli programového vybavení pro zpracování textu. Proces OCR je zakončen odstraněním souboru TIFF.
- 20 Začtvrté, textový soubor je analyzován za účelem vyhledávání předem určených klíčových slov. V každém jednotlivém případě je vytvořen soubor, který uvádí název, oddíl a číslo stránky publikace, na níž je uvedeno klíčové slovo, jakož i hodnotu vyjádřenou v procentech od 0 do 100 uvádějící, kde se toto klíčové slovo v textu nachází, čímž je usnadněna četba článku. Pro ještě snadnější nalezení tohoto klíčového slova při

čtení článku je klíčové slovo doplněno informací o pěti předcházejících a pěti následujících slovech (dále jen „výňatek složený z jedenácti slov“). Proces je zakončen odstraněním textového souboru.

- 21 Zapáté, proces sběru údajů je završen zpracováním přehledu výsledků ve vztahu ke každé stránce publikace, na níž je klíčové slovo uvedeno. Přehled výsledků může mít následující formu:

„4. listopadu 2005 – *Dagbladet Arbejderen*, strana 3:

TDC: 73 % „nadházející prodej této skupiny společností TDC, která by měla být odkoupena“.

- 22 Infopaq zpochybnila, že by taková činnost vyžadovala souhlas nositelů autorských práv, a podala k Østre Landsret žalobu proti DDF, kterou se domáhala, aby bylo DDF uloženo, aby uznalo, že Infopaq má právo postupovat v rámci výše uvedeného procesu bez souhlasu tohoto profesního sdružení nebo jeho členů. Jelikož Østre Landsret tuto žalobu zamítl, podala Infopaq odvolání k předkládajícímu soudu.

- 23 Podle předkládajícího soudu je nesporné, že souhlas nositelů autorských práv se za účelem provozování činnosti sledování tisku a zpracování shrnutí nevyžaduje, pokud tato činnost spočívá pouze ve vlastním čtení každé publikace člověkem, ve výběru relevantních článků na základě předem určených klíčových slov, jakož i v zaslání manuálně zpracovaného přehledu výsledků autorovi shrnutí spolu s uvedením klíčového slova v článku a informace o umístění tohoto článku v rámci publikace. Stejně tak jsou účastníci původního řízení ve shodě o tom, že zpracování shrnutí je samo o sobě přípustné a nevyžaduje souhlas nositele uvedených práv.

- 24 Není ani zpochybňována skutečnost, že uvedený proces sběru údajů zahrnuje dva úkony rozmnožení, totiž vytvoření souborů TIFF při skenování vytištěných článků a vytvoření výsledných textových souborů po převedení souborů TIFF. Mimoto je nesporné, že tento proces s sebou nese rozmnožení částí článků převedených do elektronického formátu, jelikož výňatek složený z jedenácti slov je uložen do elektronické paměti a těchto jedenáct slov je uvedeno v přehledu vytištěném na papír.
- 25 Účastníci původního řízení se však neshodují v otázce, zda tyto dva zmíněné úkony představují úkony rozmnožení uvedené v článku 2 směrnice 2001/29. Stejně tak vedou spor o otázce, zda se na všechny úkony dotčené v původním řízení případně vztahuje vyloučení z práva na rozmnožování stanovené v čl. 5 odst. 1 této směrnice.
- 26 Za těchto podmínek Højesteret rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Může být uložení a následné vytištění výňatku z článku z publikace, který sestává z klíčového slova, pěti předcházejících a pěti následujících slov, považováno za úkon rozmnožení, který je předmětem ochrany stanovené v článku 2 směrnice [2001/29]?
- 2) Je při posuzování, zda může být dočasný úkon rozmnožení kvalifikován jako ‚krátkodobý‘ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, třeba zohlednit souvislosti, za nichž je úkon rozmnožení prováděn?
- 3) Lze dočasný úkon rozmnožení kvalifikovat jako ‚krátkodobý‘ v případě, že je rozmnoženina zpracována například vytvořením textového souboru na

základě obrazového souboru nebo vyhledáváním textových řetězců v textovém souboru?

- 4) Lze dočasný úkon rozmnožení kvalifikovat jako ‚krátkodobý‘ v případě, že je část rozmnoženiny, která sestává z jednoho nebo více výňatků z textu o jedenácti slovech, uložena?
- 5) Lze dočasný úkon rozmnožení kvalifikovat jako ‚krátkodobý‘ v případě, že je část rozmnoženiny, která sestává z jednoho nebo více výňatků z textu o jedenácti slovech, vytištěna?
- 6) Je při posuzování, zda lze úkon rozmnožení považovat za ‚nedílnou a podstatnou součást technologického procesu‘ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, třeba přihlídnout k fázi technologického procesu, v níž je takový úkon učiněn?
- 7) Může být úkon rozmnožení považován za ‚nedílnou a podstatnou součást technologického procesu‘, pokud spočívá v manuálním skenování celých článků z publikací, čímž jsou tyto články jakožto tištěné informace převáděny do elektronické podoby?
- 8) Může být dočasný úkon rozmnožení považován za ‚nedílnou a podstatnou součást technologického procesu‘, pokud spočívá ve vytištění části rozmnoženiny, která sestává z jednoho nebo více výňatků z textu o jedenácti slovech?

- 9) Zahrnuje pojem „oprávněné užití“ v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29 jakoukoli formu užití, která nevyžaduje souhlas nositele autorských práv?

- 10) Může pojem „oprávněné užití“ uvedený v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29 zahrnovat skenování celých článků z publikací podnikem, následné zpracování rozmnoženiny, uložení a případné vytištění části rozmnoženiny, která sestává z jednoho nebo více výňatků z textu o jedenácti slovech, za účelem užití při zpracování shrnutí uvedeným podnikem, i když nositelé autorských práv k takovým úkonům nedali souhlas?

- 11) Jaká kritéria lze použít při posuzování, zda mají dočasné úkony rozmnožení „samostatný hospodářský význam“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, pokud jsou splněny ostatní podmínky uvedeného ustanovení?

- 12) Musí být při posuzování, zda mají dané úkony „samostatný hospodářský význam“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, zohledněn nárůst produktivity dosažený uživatelem v důsledku dočasných úkonů rozmnožení?

- 13) Může být skenování celých článků z publikací podnikem, následné zpracování rozmnoženiny, uložení a případné vytištění části rozmnoženiny, která sestává z jednoho nebo více výňatků z textu o jedenácti slovech, bez souhlasu nositelů autorských práv považováno za „zvláštní případy, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití“ uvedených článků, a jimiž „nejsou [...] nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv“ ve smyslu čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29?“

K předběžným otázkám

Úvodní poznámka

- 27 Úvodem je třeba připomenout, že z požadavků jak jednotného používání práva Společenství, tak zásady rovnosti vyplývá, že znění ustanovení práva Společenství, které, tak jako článek 2 směrnice 2001/29, výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení smyslu a dosahu tohoto ustanovení, musí být zpravidla vykládáno autonomním a jednotným způsobem v celém Společenství (viz zejména rozsudky ze dne 6. února 2003, SENA, C-245/00, Recueil, s. I-1251, bod 23, a ze dne 7. prosince 2006, SGAE, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519, bod 31).
- 28 Tyto požadavky platí zvláště v případě směrnice 2001/29 vzhledem ke znění šestého a dvacátého prvního bodu jejího odůvodnění.
- 29 V důsledku toho rakouská vláda nemůže důvodně tvrdit, že vymezení definice pojmu „rozmnožování po částech“ uvedeného v článku 2 směrnice 2001/29 přísluší členským státům (viz v tomto smyslu, pokud jde o pojem „veřejnost“ zakotvený v článku 3 téže směrnice, výše uvedený rozsudek SGAE, bod 31).

K první otázce

- 30 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda pojem „rozmnožování po částech“ ve smyslu směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje úkony elektronického uložení výňatku složeného z jedenácti slov a vytištění takového výňatku na papír.

- 31 Je nutné uvést, že směrnice 2001/29 nedefinuje ani pojem „rozmnožování“, ani pojem „rozmnožování po částech“.
- 32 Za těchto podmínek musí být uvedené pojmy vymezeny s ohledem na znění ustanovení článku 2 směrnice 2001/29 a kontext, ve kterém se tato ustanovení nacházejí, jakož i ve světle jak cílů celé této směrnice, tak i mezinárodního práva (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek SGAE, body 34 a 35 a citovaná judikatura).
- 33 Článek 2 písm. a) směrnice 2001/29 stanoví, že autoři mají výlučné právo udělit svolení nebo zakázat rozmnožování svých děl vcelku nebo po částech. Z toho vyplývá, že předmětem ochrany práva udělit svolení nebo zakázat rozmnožování, jehož požívá autor, je „dílo“.
- 34 V tomto ohledu přitom z celkové systematiky Bernské úmluvy, zejména z jejího čl. 2 odst. 5 a 8, vyplývá, že ochrana některých předmětů jakožto literárních nebo uměleckých děl předpokládá, že tyto předměty představují duševní výtvoř.
- 35 Stejně tak jsou v souladu s čl. 1 odst. 3 směrnice 91/250, čl. 3 odst. 1 směrnice 96/9 a článkem 6 směrnice 2006/116 taková díla, jako jsou počítačové programy, databáze či fotografie, chráněna autorským právem pouze tehdy, pokud jsou původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvořem.
- 36 Směrnice 2001/29, která stanoví harmonizovaný právní rámec pro autorské právo, vychází ze stejné zásady, jak vyplývá ze čtvrtého, devátého až jedenáctého a dvacátého bodu jejího odůvodnění.

37 Za těchto podmínek lze autorské právo ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29 uplatnit pouze ve vztahu k předmětu, který je původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem.

38 Pokud jde o části díla, je třeba konstatovat, že nic ve směrnici 2001/29 nebo v jiné směrnici použitelné v této oblasti nenaznačuje, že by tyto části podléhaly jinému režimu, než je režim, kterému podléhá dílo ve svém celku. Z toho vyplývá, že jsou chráněny autorským právem, pokud jako takové přispívají k původnosti díla v jeho celku.

39 Vzhledem k úvahám uvedeným v bodě 37 tohoto rozsudku se tak na jednotlivé části díla vztahuje ochrana podle čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29 za podmínky, že obsahují určité prvky, které jsou vyjádřením vlastního duševního výtvořu autora tohoto díla.

40 Pokud jde o rozsah takové ochrany díla, vyplývá z devátého až jedenáctého bodu odůvodnění směrnice 2001/29, že hlavním cílem této směrnice je stanovit vysokou úroveň ochrany v zájmu zejména autorů a umožnit jim, aby za užití svých děl, včetně jejich rozmnožování, dostali přiměřenou odměnu, aby mohli pokračovat ve své tvůrčí a umělecké činnosti.

41 Za tímž účelem dvacátý první bod odůvodnění směrnice 2001/29 vyžaduje, aby úkony, na něž se vztahuje právo na rozmnožování, byly chápány široce.

42 Uvedený požadavek na široké vymezení uvedených úkonů se ostatně vyskytuje i ve znění článku 2 uvedené směrnice, který užívá takové výrazy, jako „přímé nebo nepřímé“, „dočasné nebo trvalé“, „jakýmkoliv prostředky“ a „v jakékoliv formě“.

43 V důsledku toho musí být ochrana poskytovaná článkem 2 směrnice 2001/29 širokého rozsahu.

44 Pokud jde o články z tisku, vlastní duševní výtvor jejich autora zmíněný v bodě 37 tohoto rozsudku je zpravidla výsledkem ztvárnění tématu, jakož i jazykového vyjádření. Krom toho je ve věci v původním řízení nesporné, že články z tisku představují jako takové literární díla, na něž se vztahuje směrnice 2001/29.

45 Pokud jde o prvky takových děl, na které se ochrana vztahuje, je třeba uvést, že tato díla se skládají ze slov, která – pokud jsou posuzována jednotlivě – nejsou jako taková duševním výtvorem autora, který je užívá. Teprve výběr, uspořádání a kombinace těchto slov autorovi umožňují, aby vyjádřil svého tvůrčího ducha originálním způsobem a aby dosáhl výsledku, který představuje duševní výtvor.

46 Slova jako taková tedy nepředstavují prvky, na něž se ochrana vztahuje.

47 Přesto nelze s přihlédnutím k požadavku extenzivního výkladu rozsahu ochrany poskytnuté článkem 2 směrnice 2001/29 vyloučit, že některé jednotlivé věty, nebo dokonce některé větné členy v dotčeném textu mohou čtenáři zprostředkovat původní povahu takové publikace, jako je článek z tisku, tím, že mu komunikují prvek, který je sám o sobě vyjádřením vlastního duševního výtvoru autora tohoto článku. Takové věty nebo větné členy tedy mohou být předmětem ochrany stanovené v čl. 2 písm. a) uvedené směrnice.

48 S ohledem na tyto úvahy může převzetí výňatku z chráněného díla, který tak jako výňatky dotčené v původním řízení obsahuje jedenáct po sobě jdoucích slov z tohoto díla, představovat rozmnožování po částech ve smyslu článku 2 směrnice 2001/29, pokud – což je povinen ověřit předkládající soud – takový výňatek obsahuje prvek díla, který je jako takový vyjádřením autora vlastního duševního výtvoru.

49 Krom toho je třeba uvést, že proces sběru údajů používaný společností Infopaq umožňuje převzít více výňatků z chráněných děl. Tento proces totiž rozmnoží výňatek složený z jedenácti slov pokaždé, když se klíčové slovo objeví v dotčeném díle, a mimoto se často uskutečňuje za použití několika klíčových slov, jelikož někteří zákazníci žádají Infopaq, aby zpracovala shrnutí na základě více kritérií.

50 V důsledku uvedeného procesu se tak zvyšuje pravděpodobnost, že Infopaq provede rozmnožování po částech ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29, neboť nahromadění uvedených výňatků může vést k sestavení rozsáhlých fragmentů textu, které mohou odrážet původní povahu dotčeného díla, jelikož budou obsahovat množství prvků, které mohou být vyjádřením autora vlastního duševního výtvoru.

51 S ohledem na předcházející je na první otázku třeba odpovědět, že úkon učiněný během procesu sběru údajů, který spočívá v elektronickém uložení výňatku z chráněného díla složeného z jedenácti slov, jakož i ve vytištění tohoto výňatku, lze podřadit pod pojem „rozmnožování po částech“ ve smyslu článku 2 směrnice 2001/29, pokud – což je povinen ověřit předkládající soud – jsou prvky, které byly takto převzaty, vyjádřením autora vlastního duševního výtvoru.

K druhé až dvanácté otázce

52 Za předpokladu, že úkony dotčené v původním řízení lze podřadit pod pojem „rozmnožování“ chráněného díla „po částech“ ve smyslu článku 2 směrnice 2001/29, vyplývá z článků 2 a 5 uvedené směrnice, že takové rozmnožování nelze provádět bez souhlasu dotyčného autora, ledaže toto rozmnožování splňuje podmínky stanovené v článku 5 této směrnice.

53 V tomto kontextu je podstatou druhé až dvanácté otázky předkládajícího soudu, zda úkony rozmnožení učiněné během takového procesu sběru údajů, jako je proces dotčený v původním řízení, splňují podmínky stanovené v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, a tudíž zda lze tento proces uskutečnit bez souhlasu dotyčných nositelů autorských práv, když je jeho cílem umožnit zpracování shrnutí z článků z tisku a spočívá ve skenování celých těchto článků, uložení výňatku o jedenácti slovech a vytištění tohoto výňatku.

54 Podle čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29 je úkon rozmnožení vyloučen z práva na rozmnožování zakotveného v článku 2 této směrnice pouze tehdy, pokud splňuje pět podmínek, totiž pokud

- je tento úkon dočasný;
- je krátkodobý nebo příležitostný;
- tvoří nedílnou a podstatnou součást technologického procesu;

- výhradním účelem tohoto procesu je umožnit přenos v rámci sítě mezi třetími stranami uskutečněný zprostředkovatelem nebo oprávněné užití díla nebo jiného předmětu ochrany, a

- uvedený úkon nemá žádný samostatný hospodářský význam.

55 Především je třeba uvést, že tyto podmínky jsou kumulativní v tom smyslu, že nedodržení jediné z nich má za následek, že úkon rozmnožení není podle čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29 vyloučen z práva na rozmnožování zakotveného v jejím článku 2.

56 Za účelem výkladu každé z těchto jednotlivých podmínek je dále třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musejí ustanovení směrnice odchylovající se od obecné zásady zavedené toutéž směrnicí podléhat striktnímu výkladu (rozsudky ze dne 29. dubna 2004, Kapper, C-476/01, Recueil, s. I-5205, bod 72, a ze dne 26. října 2006, Komise v. Španělsko, C-36/05, Sb. rozh. s. I-10313, bod 31).

57 Tak je tomu v případě vyloučení zakotveného v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, které představuje odchylku od obecné zásady zavedené touto směrnicí, totiž od požadavku udělení svolení nositele autorského práva v případě jakéhokoliv rozmnožování chráněného díla.

58 To platí tím spíše, že toto vyloučení musí být vykládáno ve světle čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29, podle něhož se uvedené vyloučení použije pouze ve zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv.

- 59 V souladu se čtvrtým, šestým a dvacátým prvním bodem odůvodnění směrnice 2001/29 musí být podmínky stanovené v jejím čl. 5 odst. 1 rovněž vykládány ve světle požadavku právní jistoty autorů, pokud jde o ochranu jejich děl.
- 60 V projednávané věci společnost Infopaq tvrdí, že úkony rozmnožení dotčené v původním řízení splňují podmínku týkající se krátkodobé povahy, jelikož jsou odstraněny na konci procesu elektronického vyhledávání.
- 61 V tomto ohledu je třeba ve světle třetí podmínky zmíněné v bodě 54 tohoto rozsudku konstatovat, že cílem dočasného a krátkodobého úkonu rozmnožení je umožnit uskutečnění technologického procesu, jehož musí být nedílnou a podstatnou součástí. Za těchto podmínek, s přihlédnutím k zásadám uvedeným v bodech 57 a 58 tohoto rozsudku, uvedené úkony rozmnožení nemohou překročit rámec toho, co je nezbytné k řádnému fungování uvedeného technologického procesu.
- 62 Právní jistota nositelů autorských práv mimoto vyžaduje, aby uchovávání a odstranění rozmnoženiny nebylo závislé na volném uvážení člověka, zejména ze strany uživatele chráněných děl. V takovém případě totiž není nijak zaručeno, že dotyčná osoba skutečně vytvořenou rozmnoženinu odstraní, nebo že ji každopádně odstraní, jakmile její existence již není odůvodněna z hlediska její funkce, kterou je umožnit uskutečnění technologického procesu.
- 63 Takový závěr je potvrzen třicátým třetím bodem odůvodnění směrnice 2001/29, který mezi typickými příklady úkonů podle čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice vypočítává úkony umožňující prohlížení („browsing“), jakož i úkony ukládání do vyrovnávací paměti („caching“), včetně těch úkonů, které umožňují přenosovým systémům účinné fungování. Rozmnoženiny v rámci takových úkonů jsou svou samou podstatou vytvářeny a odstraňovány automaticky a bez zásahu člověka.

- 64 S ohledem na předcházející je třeba konstatovat, že úkon lze kvalifikovat jako „krátkodobý“ ve smyslu druhé podmínky stanovené v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29 pouze tehdy, pokud je jeho délka existence omezena na dobu, která je nezbytná k řádnému fungování dotčeného technologického procesu, přičemž tento proces musí být automatizován tak, aby rozmnoženinu vytvořenou v rámci tohoto úkonu odstranil automaticky bez zásahu člověka, jakmile je její funkce umožňující uskutečnění takového procesu splněna.
- 65 Ve věci v původním řízení nelze bez dalšího vyloučit, že by dva první úkony rozmnožení dotčené v původním řízení, totiž vytvoření souborů TIFF, jakož i textových souborů v důsledku převedení souborů TIFF, mohly být kvalifikovány jako krátkodobé, jelikož příslušné rozmnoženiny jsou automaticky odstraněny z elektronické paměti.
- 66 Pokud jde o třetí úkon rozmnožení, totiž o uložení výňatku složeného z jedenácti slov do elektronické paměti, informace předložené Soudnímu dvoru neumožňují posoudit, zda je daný technický proces automatizován tak, aby byl tento soubor odstraněn z elektronické paměti bez zásahu člověka a v omezené době. Předkládající soud proto bude muset ověřit, zda jeho odstranění závisí na vůli uživatele rozmnoženiny a zda neexistuje riziko, že tento soubor zůstane uložen poté, co splní svou funkci spočívající v uskutečnění dotčeného technologického procesu.
- 67 Je však nesporné, že posledním úkonem rozmnožení v rámci procesu sběru údajů společnost Infopaq vytváří rozmnoženinu bez použití informačních technologií. Tiskne soubory obsahující výňatky složené z jedenácti slov a rozmnožuje tak tyto výňatky na papírový podklad.
- 68 Přitom vzhledem k tomu, že je tato rozmnoženina spjata s takovým hmotným podkladem, zmizí teprve v případě zničení tohoto podkladu.

- 69 Krom toho, jelikož proces sběru údajů zjevně sám o sobě není způsobilý takový podklad zničit, závisí odstranění uvedené rozmnoženiny pouze na vůli uživatele takového procesu, o němž není nijak jisté, že se jí bude chtít zbavit, což má za důsledek riziko, že uvedená rozmnoženina může být uchovávána déle v závislosti na potřebách uživatele.
- 70 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že poslední úkon v rámci procesu sběru údajů dotčeného v původním řízení, během něhož společnost Infopaq tiskne výňatky složené z jedenácti slov, nepředstavuje krátkodobý úkon ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29.
- 71 Mimoto, ze spisu předaného Soudnímu dvoru nevyplývá a ani nebylo tvrzeno, že by takový úkon mohl mít příležitostnou povahu.
- 72 Z předcházejícího vyplývá, že uvedený úkon nesplňuje druhou podmínku stanovenou v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, a že tudíž takový úkon nemůže být vyloučen z práva na rozmnožování zakotveného v jejím článku 2.
- 73 Z toho vyplývá, že proces sběru údajů dotčený v původním řízení nemůže být uskutečňován bez souhlasu nositelů autorských práv, a není tudíž nezbytné zkoumat, zda dané čtyři úkony, z nichž tento proces sestává, splňují ostatní podmínky stanovené v uvedeném čl. 5 odst. 1.
- 74 V důsledku toho je na druhou až dvanáctou otázku třeba odpovědět, že úkon vytištění výňatku složeného z jedenácti slov, který je učiněn během takového procesu sběru

údajů, jako je proces dotčený v původním řízení, nesplňuje podmínku týkající se krátkodobé povahy stanovenou v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, a že tudíž tento proces nelze uskutečnit bez souhlasu dotčených nositelů autorských práv.

K třinácté otázce

- 75 Vzhledem k odpovědi na druhou až dvanáctou otázku není důvodné na třináctou otázku odpovídat.

K nákladům řízení

- 76 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Úkon učiněný během procesu sběru údajů, který spočívá v elektronickém uložení výňatku z chráněného díla složeného z jedenácti slov, jakož i ve vytištění tohoto výňatku, lze podřadit pod pojem „rozmnožování po částech“ ve smyslu článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, pokud – což je povinen ověřit předkládající soud – jsou prvky, které byly takto převzaty, vyjádřením autora vlastního duševního výtvoru.

- 2) Úkon vytištění výňatku složeného z jedenácti slov, který je učiněn během takového procesu sběru údajů, jako je proces dotčený v původním řízení, nesplňuje podmínku týkající se krátkodobé povahy stanovenou v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29, a tento proces tudíž nelze uskutečnit bez souhlasu dotyčných nositelů autorských práv.

Podpisy.